

ט"ז טבת, תשפ"א
31 בדצמבר 2020

לכבוד:

ניצב דורון ידיד

מפקד מחוז ירושלים - משטרת ישראל

בדואר אלקטרוני: mehoz.jerusalem@police.gov.il

שלום רב,

הנדון: י.ד. - איזוק בעת קבלת טיפול רפואי
מ"י 20-12-22467

1. אני פונה אליך בעקבות מידע על מקרה שהובא לידיעת הסניגוריה הציבורית לפיו ביום 9.12.20, העצור, י.ד. שנחשד בגניבת פלאפון בתחנה המרכזית בירושלים, הובא על ידי המשטרה לחדר המיון שערי צדק לקבלת טיפול רפואי, כשהוא אזוק בידיו וברגליו, ונותר אזוק כל עת שהותו בבית החולים.

[מצ"ב תמונות מסומנות א,ב']

2. למחרת בבוקר הובא החשוד לבית המשפט ולבקשת המשטרה שוחרר בתנאים. מכך עולה כי המשטרה עצמה לא ראתה בחשוד סכנה מיוחדת להימלטות מן הדין או לשלום הציבור. במצב עניינים שכזה לא ברור מדוע בעת שהותו בחדר המיון, בליווי של שלושה שוטרים, לא הוחלט על הסרת האיזוק מידי ומרגליו.

[מצ"ב פרוטוקול מסומן ג']

3. מקרה זה מצטרף למקרים נוספים שהובאו לידיעת הסניגוריה הציבורית, מהם עולה בעייתיות בהפעלת שיקול הדעת בנוגע לאיזוק עצורים ונחקרים בעת טיפול רפואי.

4. יש לזכור כי הנחת המוצא בחוק המעצרים היא שיש לתת טיפול רפואי ללא איזוק או כבילה וכי אלו אינם אוטומטיים. עמדת ההסתדרות הרפואית קובעת כי כבילה אינה מעשה שבשגרה, והיא מבוצעת רק בהיעדר פתרון פחות בחומרתו. גם הנחיות משרד הבריאות קובעות כי כבילה בעת מתן טיפול רפואי תעשה רק במקרים קיצוניים. פקודת המטה הארצי 03.03.12 העברת כלואים ואבטחתם, מחוץ לכותלי בית המעצר עוסקת בסוגיה זו, ואף היא אינה מחייבת כבילה ואיזוק של עציר בפשע שאינו פשע חמור.

5. על פניו אין במקרה הנדון הצדקה לאיזוק ידיים ורגליים של העצור במהלך השהות בחדר המיון ובעת קבלת הטיפול הרפואי. יודגש כי מדובר במי שנמצא בחדר מיון הומה אדם, וחשוף למבטיהם של מאות אנשים העוברים במקום.

6. נראה כי במקרה האמור, לאור החשדות והנסיבות, ההחלטה לכבול את החשוד בידי וברגליו ולא לשחררו גם בעת קבלת טיפול רפואי אינה מידתית ואינה עולה בקנה אחד עם החקיקה והתקנות, ופוגעת בכבודו של החולה ובזכויותיו.
7. מבדיקה עם בית החולים "שערי צדק" עולה כי הרוב המכריע של העצורים והנחקרים המובאים בשערי בית החולים נותרים אזוקים בעת קבלת הטיפול הרפואי, דבר המעלה סימן שאלה באשר לאופן הפעלת שיקול הדעת בנוגע לאיזוק במקום ציבורי.
8. הלכה פסוקה היא כי מאסרו או מעצרו של אדם אינם שוללים ממנו את כבודו ואת צלם האנוש שלו, ואין כל צל של ספק שמתן טיפול רפואי לאדם אזוק מהווה פגיעה בכבודו ובפרטיותו. בנוסף, האיזוק גורם לסבל רב עבור המטופל, פוגע באיכות הטיפול הרפואי שהוא מקבל ובשיקומו.
9. נראה כי עם הזמן האיזון שבין החובה להגן על הציבור לבין החובה לדאוג לזכויותיהם, כבודם ופרטיותם של העצורים והנחקרים הולך ונשחק, והאיזוק הופך לברירת המחדל גם בין כותלי בתי החולים.
10. לאור האמור לעיל אודה על בדיקת המקרה של פגיעה חמורה בזכויות האדם בין כותלי בית החולים, ועל העברת מסר לגורמים המוסמכים במחוז על חשיבות הפעלת שיקול דעת ושמירה על כבוד האדם בעת מתן טיפול רפואי לעצורים ונחקרים.
11. כמו כן, ועל מנת למנוע הישנותם של מקרים מן הסוג הזה, אודה על ריענון הנהלים בנושא איזוק עצורים ונחקרים בבתי החולים, תוך שימת דגש על הפעלת שיקול הדעת הניתן לשוטרים בחוק ובתקנות, והפניית המשאבים הדרושים וכוח האדם לשמירה על העצורים והנחקרים באמצעים אחרים, פוגעניים פחות.

בברכה,

ודים שוב
הסניגור הציבורי המחוזי
מחוז ירושלים

העתק:

ד"ר יואב ספיר - הסניגור הציבורי הארצי
פרופסור דן טרנר - סמנכ"ל מו"פ, מנכ"ל מדעית, מנהל המכון לגסטרו ילדים, שערי צדק
ד"ר תמי קרני - יו"ר הלשכה לאתיקה בהסתדרות הרפואית